

██████████
██████████
821 06 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Bratislava
27.08.2019	8115/102/2019-42141/2019	02 593 04 151	18.11.2019

Vec

Petícia obyvateľov bývajúcich v okolí Slovnaftu, ktorí sú priamo dotknutí neustálym hlukom a zápachom zo Slovnaftu - oznámenie výsledku vybavenia petície

Slovenskej inšpekcii životného prostredia – ústredie (ďalej len „SIŽP“) bola dňa 27.08.2019 doručená petícia obyvateľov bývajúcich v okolí rafinérie spoločnosti Slovnaft, a.s., IČO: 32 322 832 , Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava (ďalej len „Slovnaft“), týkajúca sa zvýšenej hladiny hluku a zápachu, v ktorej ste uvedený ako osoba určená pre styk s orgánmi verejnej moci. Petícia s rovnakým obsahom bola SIŽP postúpená z Obce Hamuliakovo dňa 11.09.2019, z Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Oddelenia sťažností a petícií, dňa 16.09.2019, z Obce Dunajská Lužná dňa 16.09.2019 a z mestskej časti Bratislava - Petržalka dňa 23.09.2019. SIŽP bolo dňa 04.10.2019 doručené Vaše podanie nazvané ako „*Hluk a zápach zo Slovnaftu - doplnenie petície o anonymné oznámenie*“.

V petícii podpísaní občania žiadajú identifikáciu zdrojov chemického zápachu a hluku a následne prijatie takých opatrení zo strany orgánov štátnej správy a miestnej samosprávy, ako aj Slovnaftu, ktoré povedú k odstráneniu tohto nevyhovujúceho stavu. Zároveň žiadate kompetentné kontrolné orgány Slovenskej republiky konať tak, aby bola zabezpečená neustála priebežná kontrola ukazovateľov hluku a zápachu s verejne prístupným publikovaním a vyhodnocovaním ukazovateľov hluku a zápachu v príslušných mestských častiach a obciach.

Na vybavenie časti petície, ktorá sa týkala hluku, nebola príslušná SIŽP, ale Regionálny úrad verejného zdravotníctva. Nakoľko mu bola petícia taktiež doručená, SIŽP mu predmetnú časť petície už nepostupovala.

Na základe prešetrenia predmetnej petície v zmysle zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“) Vám ako osobe určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 3 zákona o petičnom práve oznamujeme nasledovné:

Časť petície, ktorá sa týkala „neprijemného silného chemického zápachu šíriaceho sa z rafinérie Slovnaft“ prešetrila Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava (ďalej len „IŽP Bratislava“), ktorá vykonáva v Slovnafte pravidelné kontroly na základe plánu kontrol a na základe podnetov doručených občanmi. V prevádzkach, v ktorých je povoľujúcim orgánom IŽP Bratislava vykonáva kontroly Odbor integrovaného povoľovania a kontroly a v prevádzkach, v ktorých je povoľujúcim orgánom Okresný úrad Bratislava, vykonáva kontroly Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia, príp. iné zložky, v závislosti od toho, na čo podnet poukazuje. Zároveň v týchto prevádzkach vykonáva štátny dozor aj Okresný úrad Bratislava, ktorý je taktiež orgánom štátneho dozoru. Správa z ukončenej environmentálnej kontroly je následne zverejnená na <http://enviroportal.sk/ipkz>, pričom na predmetnom portáli sú uverejnené všetky integrované povolenia a environmentálne kontroly v prevádzkach, pre ktoré sú vydané integrované povolenia.

IŽP Bratislava, Odbor integrovanej prevencie a kontroly (ďalej len „OIPK“) ukončil v roku 2019 vo viacerých prevádzkach Slovnaftu 13 kontrol. V súčasnosti sú v týchto prevádzkach vykonávané ďalšie dve kontroly. Z ukončených kontrol bolo v 4 prípadoch zistené porušenie zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o IPKZ“), a to:

V kontrole vykonanej v dňoch 11.01.2019 – 14.03.2019 na prevádzke Etylénová jednotka zameranej na dodržiavanie emisných limitov (ďalej len „EL“) znečisťujúcich látok do ovzdušia a vyhodnocovanie emisií cez kontinuálne monitorovanie (ďalej len „AMS-E“), OIPK zistil nedodržanie mesačného priemeru EL pre CO v mesiaci december 2018. OIPK udelil spoločnosti Slovnaft pokutu vo výške 10 000 eur.

Za prekročenie EL tuhých znečisťujúcich látok („TZL“) z diskontinuálnych oprávnených meraní (ďalej len „DOM“) v prevádzke Polypropylén 3 pri kontrole OIPK udelil Slovnaftu pokutu vo výške 6 660 eur. Opakovaným DOM bolo potvrdené dodržiavanie EL TZL.

OIPK vykonal v dňoch 07.08.2019 – 30.10.2019 mimoriadnu environmentálnu kontrolu na základe doručených podnetov od občanov v prevádzke RHC VGH HPP u prevádzkovateľa Slovnaft. Pri kontrole bolo zistené prekročenie maximálnej povolenej doby trvania nábehu VJ

RHC podľa vydaného súhlasu a schváleného súboru technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení (ďalej len „STPP a TOO“). Povolená doba nábehu pre VJ RHC je 312 hodín a za mesiace júl a august bol nábeh 856 hodín. AMS –E pre VJ RHC je chybné nastavený, pretože nezaznamenáva reálne stavy na výrobnéj jednotke. Za uvedený správny delikt OIPK začalo správne konanie voči prevádzkovateľovi.

OIPK vykonal v dňoch 19.07.2019 – 08.10.2019 kontrolu v prevádzke Výroba síry, Regenerácia amínového rozpúšťadla, Stripovanie kyslých vôd, Regenerácia kyseliny sírovej, SWAATS za kontrolované obdobie 25.06. – 25.07.2019. Pri kontrole bolo zistené, že Slovnaft nedodrжал emisný stupeň síry na Výrobnej jednotke SRU 100 v dňoch od 20.07.2019 do 23.07.2019. Za uvedený správny delikt OIPK začalo správne konanie voči prevádzkovateľovi.

V ďalších dvoch prípadoch bola kontrola ukončená s opatrením na nápravu, t. z. Slovnaft bol vyzvaný na podanie žiadosti na zmenu integrovaného povolenia (ďalej len „IP“) z dôvodov, že v podmienkach povolenia na prevádzkovanie bolo potrebné nariadiť opatrenia na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie z 21. novembra 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pri veľkoobjemovej výrobe organických chemikálií (LVOC), na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie 2017/1442/EÚ z 31. júla 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre veľké spaľovacie zariadenia . V kontrolách vykonaných v dňoch 13.12.2018 – 05.02.2019 a 18.07.2019 – 05.09.2019 na prevádzke Etylénová jednotka a v kontrole vykonanej v dňoch 27.03.2019 – 20.05.2019 na prevádzke Extrakcia arómátov a redestilácia reformátu zameranej na súlad opatrení a podmienok s BAT LVOC a BAT LCP OIPK zistil nesúlad podmienok a vyzval prevádzkovateľa na podanie žiadostí o zmenu povolenia. Zmena sa týkala zníženia emisných limitov znečisťujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia, zmeny spôsobu monitorovania znečisťujúcich látok do ovzdušia z DOM na AMS-E alebo v zvýšení frekvencie monitorovania z periódy 1 x za 3 roky na 4 x do roka. Tieto zmeny IP sú momentálne v konaní.

Kontrolou vykonanou v prevádzke Tepláreň dňa 17.04.2019 bol Slovnaft rovnako vyzvaný na podanie žiadosti na zmenu IP z dôvodov nedostatočného vyhodnocovania emisií pri neštandardných stavoch prevádzkovania. Zmena IP sa týkala vyhodnocovania AMS-E. V danej veci bolo vydané opatrenie na nápravu, pričom rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť.

IŽP Bratislava, Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia (ďalej len „OIOO“) vykonal v roku 2019 tri kontroly v Slovnafte a to na zdrojoch znečisťovania ovzdušia: „Technológia skladovania a distribúcie motorových palív, Terminál Bratislava, časť APSP (plnenie, stáčanie – blok 40)“; „Technológia čistenia železničných cisterien, Prevádzkovanie železnice - časť čistenie ŽC (blok 50)“ a prevádzke „P2 Plyny“. Pri týchto kontrolách OIOO nezistil porušenie zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ovzduší“). OIOO listom č. 3115 -1903/33/2019/Vlč zo dňa 16.01.2019 a listom č. 3115-20081/33/2019Vlč zo dňa 03.06.2019 zaslal Okresnému úradu Bratislava na vedomie záznamy z kontrol č. 17/2019, 182/2019 a 183/2019, v ktorých bol Okresný úrad upovedomený o kontrolných zisteniach a z ktorých vyplýva, že niektoré technické údaje výrobcu je potrebné zosúladiť s prevádzkovou dokumentáciou. Do dnešného dňa nebola OIOO doručená odpoveď.

Pri kontrole začatej ešte v roku 2018 na „VJ Spaľovňa kalov MCHBČOV, prevádzka P 7 Úprava vôd“ bolo zistené neplnenie požiadaviek na AMS-E emisií na veľkom zdroji znečisťovania ovzdušia. OIOO postupoval podľa ustanovenia § 24 ods. 3 zákona o ovzduší (uložením opatrenia na nápravu) a ďalej bude postupovať podľa § 24 ods. 4 zákona o ovzduší (uložením pokuty). Správne konanie vo veci uloženia pokuty nie je ešte ukončené.

OIOO plánuje v I. polroku 2020 vykonať kontroly dodržiavania emisných limitov na niektorých stacionárnych zdrojoch bez inštalovaného AMS-E, a to vlastnými kontrolnými akreditovanými diskontinuálnymi meraniami ako aj inšpekciu zhody AMS-E podľa rozsahu akreditácie.

Keďže pre pachové látky v Slovenskej republike (a ani v okolitých štátoch) nie sú ustanovené EL nie je právnym predpisom (Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 316/2017 Z. z.) v ich okolí riešené ani ich monitorovanie. Podľa prílohy č. 3, časť II., bod 4. Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov platia pre prevádzkovateľov zdrojov všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov emitujúcich pachové látky.

Zistenie pôvodu, resp. pôvodcu znečistenia (v tomto prípade pachovými látkami) je veľmi zložitý proces, pri ktorom sa berie do úvahy veľa faktorov, ktoré majú na to vplyv (napr. potenciálne emisie, stabilita atmosféry a rozptylové podmienky, ktoré vychádzajú z nameraných meteorologických veličín ako sú: rýchlosť a smer vetra, teplota a tlak vzduchu).

Vo voľnom ovzduší **nie sú pre zapáchajúce látky určené limitné hodnoty (číselné vyjadrenie)**, a to z dôvodu zložitosti tejto problematiky. Najproblematickejšia je samotná interpretácia prípadných výsledkov, a preto sa v príslušných povoleniach určujú iné opatrenia (všeobecné podmienky prevádzkovania), ktoré majú pri ich dodržiavaní viesť k zníženiu zápachu. Meranie znečisťujúcich látok vo voľnom ovzduší podľa zákona o ovzduší je v kompetencii poverenej organizácie Slovenského hydrometeorologického ústavu (ďalej len „SHMÚ“).

IŽP Bratislava v roku 2018 prehodnotil IP v 11 prevádzkach a 14 výrobných jednotkách podľa Vykonávacieho rozhodnutia komisie č. 2014/738/EÚ z 28.10.2014, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre rafináciu minerálnych olejov a plynu. Okrem prehodnotení IP v rokoch 2018 a OIPK v roku 2019 vydalo 57 povolení, ktoré obsahovali opatrenia investičného, technologického aj prevádzkového charakteru na zníženie negatívneho vplyvu prevádzok Slovnaftu na životné prostredie.

SIŽP sa podnetmi občanov intenzívne zaoberá a každý podnet v rámci svojich kompetencií prešetrí. Dňa 07.06.2019 uskutočnilo pracovné stretnutie na IZP Bratislava, na ktorom sa okrem zástupcov SIŽP, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava, zúčastnili aj zástupcovia mestských častí Bratislava a to konkrétne Vrakune, Podunajských Biskupíc, Petržalky a Obce Rovinka. Na tomto stretnutí dala spoločnosť Slovnaft, a.s. predbežný súhlas SHMÚ na zverejňovanie výsledkov z imisných staníc vo vlastníctve spoločnosti Slovnaft, a.s. V súčasnosti sú už tieto výsledky dostupné občanom na webovej stránke SHMÚ. Ďalší krok, ktorý bol dohodnutý sú kontrolné merania hluku v životnom prostredí, ktoré zrealizuje Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava a Slovnaft.

Za účelom spoločného postupu pri vybavovaní podnetov a petície sa na SIŽP - ústredie dňa 30.09.2019 stretli zástupcovia SIŽP, Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave a Slovnaftu. Ďalšie spoločné stretnutie sa uskutočnilo v rafinérii Slovnaft dňa 09.10.2019. Záverom všetkých týchto stretnutí sú konkrétne opatrenia, ktoré zástupcovia Slovnaftu predstavili dňa 11.11. 2019 na SIŽP - ústredie starostom, resp. nimi zvoleným zástupcom mestských častí Vrakuňa, Podunajské Biskupice, Ružinov, Rusovce, Petržalka a okolitých obcí Most pri Bratislave, Hamuliakovo, Kalinkovo, Rovinka a Dunajská Lužná. Uvedeného stretnutia sa zúčastnil aj zástupca Magistrátu Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava, zástupca Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave a zástupca SHMÚ. Občanov, ktorí petíciu podpísali, zastupoval [REDAKOVANÉ] ako osoba určená na styk s orgánmi verejnej moci podľa ustanovenia § 3 ods. 3 zákona o petičnom práve. Cieľom stretnutia bolo hľadať odborné objektívne riešenie problematiky a následné zabezpečenie informovanosti

obyvateľov okolitých obcí a mestských častí Bratislavy o opatreniach, ktoré spoločnosť Slovnaft, a. s. plánuje prijať aj na základe inšpekčných zistení SIŽP. V oblasti zníženia miery zápachu je to okrem iného odsávanie plynov pri destilácii ropy, špeciálne čistenie zariadení pri ich odstávkach alebo používanie absorbentov. Tieto opatrenia budú viesť ku zlepšeniu kvality životného prostredia a zároveň kvality života obyvateľov.

Na tomto stretnutí SIŽP, rovnako aj SHMÚ a Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave zdôraznili potrebnú spoluprácu zo strany obcí a mestských častí Bratislavy v oblasti ďalšej bytovej výstavby. V rozhodnutí č. 4141-154/24/1979 –II zo dňa 29.06. 1979 o ochrannom pásme okolo rafinérie Slovnaft bolo určené ochranné pásmo v šírke 1000 m od súčasného oplotenia závodu na všetky strany. Týmto rozhodnutím sa v ochrannom pásme zakazuje akákoľvek bytová výstavba, výstavba zariadení predškolského veku, výstavba iných detských a rekreačných zariadení, výstavba športových areálov a výstavba zdravotníckych, najmä lôžkových zariadení. Toto rozhodnutie bolo zmenené na žiadosť mestskej časti Podunajské Biskupice rozhodnutím č. ÚR/1/01/Bal-2 zo dňa 27.03.2001 v časti týkajúcej sa pásma hygienickej ochrany v katastrálnom území Podunajské Biskupice. Medzi hlavné dôvody na prehodnotenie ochranného pásma okolo spoločnosti Slovnaft a.s. v časti týkajúcej sa hygienického pásma patrili: technologické zmeny vo výrobe Slovnaftu, absencia legislatívnej normy v čase vydávania rozhodnutia, nesplnenie podmienok územného rozhodnutia o ochrannom pásme a tlak verejnosti na urbanizáciu dotknutého územia. Z toho dôvodu sa v okolí rafinérie Slovnaft z pôvodných 1000 m znížilo toto pásmo v katastrálnom území mestskej časti Podunajské Biskupice približne na 400 m vzdušnou čiarou od oplotenia Slovnaftu.

Uvedenú prevádzku budeme ďalej monitorovať v rozsahu našich kompetencií, pričom sme otvorení pravidelnej, otvorenej a transparentnej komunikácii s Vami ako aj ďalšími zástupcami dotknutých orgánov a prevádzkovateľom ako na stretnutí dňa 11.11.2019 deklaroval generálny riaditeľ SIŽP Róbert Ružička.

SIŽP považuje Vašu petíciu týmto oznámením podľa ustanovenia § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve za vybavenú.

Ing. Brigita Pokorná
vedúca oddelenia